

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Pavla Farkaša na neverejnom zasadnutí konanom 9. septembra 2010 v Bratislave v trestnej veci obžalovaného **M. L. a spol.**, pre pokračovací trestný čin podvodu spolupáchatel'stvom podľa § 9 ods. 2 k § 250 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. (zákon č. 140/1961 Zb. v znení neskorších právnych predpisov, ďalej už len Tr. zák.) a iné, o návrhu obžalovaného **M. Ž.** na odňatie a prikázanie veci takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obžalovaného M. L. a spol., vedená na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 6 To 33/2010, sa tomuto súdu **n e o d n í m a**.

O d ô v o d n e n i e

Na Krajskom súde v Nitre sa vedie pod sp. zn. 6 To 33/2010 trestné konanie proti obžalovanému M. L. a spol., pre pokračovací trestný čin podvodu spolupáchatel'stvom podľa § 9 ods. 2 k § 250 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. a iné, v rámci ktorého má uvedený súd rozhodnúť o odvolaniach obžalovaných M. L. a M. Ž., ako aj Okresného prokurátora v Nitre, proti rozsudku Okresného súdu Nitra z 13. januára 2010, sp. zn. 1T 121/2006.

Predmetná trestná vec bola pridelená na vybavenie do senátu 6 To, ktorý rozhoduje v zložení JUDr. Ľ. K. (predseda senátu), JUDr. I. K. Dr. a JUDr. Z. B. (členovia senátu).

Obžalovaný M. Ž. podal na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu konanom 10. augusta 2010 návrh na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por., ktorý odôvodnil tým, že všetci sudcovia Krajského súdu v Nitre sú voči jeho osobe zaujatí (tzv. generálna námietka zaujatosti), a to z dôvodu ich prepojenosti so sudcami príslušného prvostupňového súdu. Poukázal pritom zároveň i na niektoré súvisiace rozhodnutia

Európskeho súdu pre ľudské práva (D. v. Belgicko – rozsudok ESLP zo 17. januára 1970; P. v. Taliansko – rozsudok ESLP z 26. februára 1993).

Dňa 25. augusta 2010 predložil Krajský súd v Nitre Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky príslušný spisový materiál na rozhodnutie o vyššie uvedenom návrhu obžalovaného M. Ž., ktorého súčasťou sú aj písomné vyjadrenia sudcov dotknutého krajského súdu k ich (potenciálnej) zaujatosti v predmetnej trestnej veci. Z vyjadrení sudcov vyplýva, že obžalovaného nepoznajú a vo veci sa necítia byť zaujatí (č. l. 450 – 457).

Trestný poriadok ustanovuje, ktorý súd je vo veci príslušný konať za splnenia určitých podmienok.

Z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený (§ 23 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd najbližšie spoločne nadriadený krajským súdom Slovenskej republiky preskúmal podaný návrh ako aj príslušný spisový materiál a dospel k záveru, že nie je daný dôvod na odňatie predmetnej trestnej veci Krajskému súdu v Nitre a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa.

Dôležité dôvody zákon bližšie nedefinuje. „Dôležitými dôvodmi“ v zmysle ustanovenia § 23 ods. 1 Tr. por. sú predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú zistenie skutkového stavu veci, výchovné pôsobenie trestného konania na páchatel'a i na ostatných občanov a čo najrýchlejšie prejednanie veci, vylúčenie všetkých sudcov daného súdu z rozhodovania, uskutočnenie spoločného konania atď.

Pri úvahách, či sú v konkrétnom prípade dané dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci, treba hodnotiť všetky okolnosti odôvodňujúce takýto postup vo vzájomnej súvislosti a pri posudzovaní ich opodstatnenosti a závažnosti treba prihliadať aj na význam zákonných ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Obžalovaný vzniesol námietku zaujatosti voči všetkým sudcom krajského súdu, preto je potrebné skúmať, či sú dané dôvody na vylúčenie všetkých sudcov daného súdu z rozhodovania.

Podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky „**nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.**“

Pre zákonnú zmenu príslušnosti súdu, t.j. pre výrok, ktorým sa mu konkrétna vec odníma a prikazuje sa inému súdu toho istého druhu a stupňa, musia byť teda splnené tak závažné „dôležité dôvody“, ktoré sú porovnateľné s významom ústavného princípu neodňateľnosti veci zákonnému sudcovi.

Obžalovaný vo svojom návrhu na odňatie a prikázanie veci neuviedol takéto dôvody a nevyplývajú ani z obsahu trestného spisu.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania **je vylúčený sudca** alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, **u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre** jeho pomer k prejednáwanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Z dikcie citovaného ustanovenia vyplýva, že zákon taxatívne vymenúva dôvody vzniku pochybnosti o nezaujatosti tohto – ktorého orgánu a pre ktoré v prípade ich preukázania je taký orgán vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. možno pritom rozhodnúť len o vylúčení sudcu **ako konkrétnej osoby**, resp. o vylúčení sudcov **ako konkrétnych osôb**. O vylúčení sudcu krajského súdu, ktorý rozhoduje v senáte, rozhodne - v prípade, že námietku zaujatosti vznesie niektorá zo strán - v zmysle ustanovenia § 32 ods. 3 Tr. por. tento senát. O sťažnosti proti takémuto rozhodnutiu je povinný rozhodnúť iný senát krajského súdu (§ 32 ods. 5 písm. b/ Tr. por.).

Je potrebné zdôrazniť tiež to, že krajský súd ako súd odvolací vykonáva súdnictvo prostredníctvom kolegiálnych orgánov – senátov a na rozhodovaní v konkrétnych trestných veciach sa môžu podieľať len sudcovia zaradení v určitom senáte na základe pravidiel určených rozvrhom práce príslušného súdu na príslušný kalendárny rok. Po dôjdení veci na súd sa vec prideluje na rozhodovanie náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky do jednotlivých senátov, pričom títo sudcovia sa stávajú zákonnými sudcami na prerokovanie veci v zmysle čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. S ohľadom na uvedené je teda logické, že **námietky zaujatosti možno vznášať len proti tým sudcom, ktorí sa na prejednávaní a rozhodovaní veci skutočne podieľajú** a nie proti neurčitým osobám, napr. všetkým sudcom určitého krajského súdu.

Obžalovaný M. Ž. pritom vo svojom návrhu neuviedol ani voči jednému sudcovi žiadne **konkrétne skutočnosti**, ktoré by boli spôsobilé vzbudiť podozrenie z nestranného, neobjektívneho alebo nezákonného rozhodovania v danej veci. Prípadné kolegiálne vzťahy sudcov odvolacieho súdu so sudcami príslušného prvostupňového súdu nemôžu byť samé osebe dôvodom pre ich vylúčenie z vykonávania úkonov trestného konania podľa § 31 ods. 1 Tr. por. a nemôžu teda ani odôvodňovať postup podľa § 23 ods. 1 Tr. por. Navyše i z písomných vyjadrení týchto sudcov vyplýva, že sa necítia byť v danej veci zaujatí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje i na ustanovenie § 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je sudca pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietahov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov, ktoré však v prejednávanom prípade splnené neboli.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní spisového materiálu zhromaždeného v doterajšom konaní teda dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné podmienky na tzv. delegovanie veci inému súdu toho istého druhu a stupňa v zmysle

ustanovenia § 23 ods. 1 Tr. por., nakoľko nie je daný žiadny dôležitý dôvod predpokladaný týmto zákonným ustanovením, v dôsledku ktorého by mohlo byť ohrozené nestranné a zákonné prejednanie uvedenej trestnej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 9. septembra 2010

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Daniel Hudák

Za správnosť vyhotovenia: Alžbeta Kóňová